

УДК725.21

В. В. Ніколаєнко,*асистент кафедри дизайну архітектурного середовища та містобудування
Полтавський національний технічний університет ім. Ю.Кондратюка***«ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГРОМАДСЬКОГО
ХАРЧУВАННЯ В ЗАГАЛЬНОМІСЬКІЙ СИСТЕМІ
ОБСЛУГОВУВАННЯ»**

Анотація: в статті висвітлено особливості розміщення підприємств громадського харчування в загальноміській системі обслуговування, які мають вагомий вплив на формування загальноміської системи громадського харчування.

Ключові слова: підприємства громадського харчування, класифікація, загальноміська система громадського харчування.

Вітчизняні підприємства громадського харчування за своєю функцією призначені для задоволення потреб населення з мінімальними витратами часу: за місцем роботи, навчання, в пересуваннях по місту, в магазинах, в зонах короткочасного відпочинку, спортивних і видовищних залах, на вокзалах, на автотрасах та ін.

Якість обслуговування населення та ефективність роботи підприємства громадського харчування багато в чому залежить від правильності вибору розміщення цих типів підприємств в структурі міста та мережі громадського харчування, а також від вибору конкретного місця їх розташування.

Вітчизняний та зарубіжний досвід показує, що підприємства громадського харчування слід розташовувати, як правило, в місцях, що забезпечують їх високу регулярну відвідуваність, тобто в місцях інтенсивного потоку людей, а також у місцях, зумовлених необхідністю забезпечення певного контингенту людей підприємствами харчування, які поєднують функції утилітарного харчування з проведенням дозвілля.

Для обґрунтування вибору того чи іншого типу підприємства громадського харчування, найбільш прийняттого для конкретного місця розміщення, необхідно визначити можливий переважний контингент відвідувачів цього підприємства. Допоміжним матеріалом для цієї мети є класифікація контингенту за видами діяльності:

- 1). Знаходяться в цільових пересуваннях по місту в умовах обмеженого ліміту часу;
- 2). Знаходяться в пересуваннях по місту з метою прогулянки;
- 3). Знаходяться в торгових центрах, торгових вулицях з метою огляду або закупівель;

4). Приїжджі і транзитні пасажери, що знаходяться в зонах і будівлях автовокзалів, залізничних вокзалів, аеропортів тощо;

5). Знаходяться в умовах короткочасного відпочинку (у міських парках і приміських зонах);

6). Відвідують об'єкти культури, спорту, видовищ;

7). Перебувають у дорозі (на автострадах);

8). Службовці установ (під час обідньої перерви);

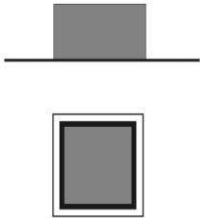
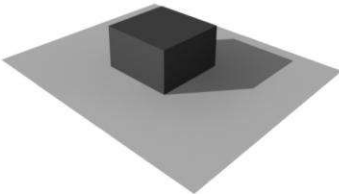

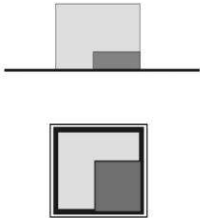
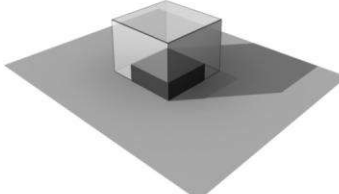

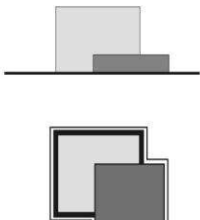
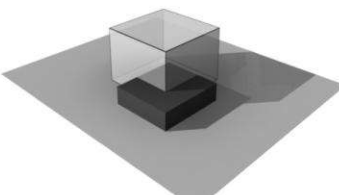

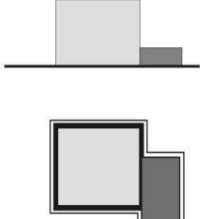
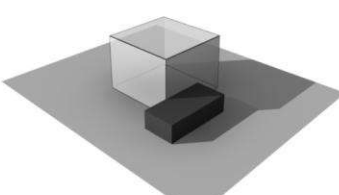
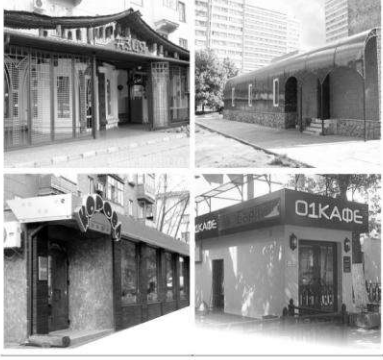
9). Постійно проживає контингент: в умовах обмежених (локальних) пересувань, особливо в мікрорайонах, віддалених від міських центрів (особи похилого віку, інваліди, сім'ї з дітьми, певний контингент молоді та ін.)

Диференціація за видами діяльності контингенту відвідувачів та їх цільових установ допомагає визначити тип підприємства громадського харчування, його місткість, принцип розміщення у містобудівній структурі. Підприємства громадського харчування можуть проектуватись як окремо розташовані будинки, так і як вбудовані, прибудовані та вбудовано-прибудовані до житлових і громадських споруд (мал.1). Розміщуватися ці типи підприємств можуть у приміщеннях житлових і громадських будівель, в підприємствах торгівлі та громадських центрах і т.п.

В окремо побудованих будівлях це можуть бути будівлі спеціального призначення або реконструйовані з будівель іншого призначення.

При виборі земельної ділянки повинно бути забезпечене розміщення об'єкту з урахуванням:

- транспортних;
- енергетичних;
- комунальних та інших комунікацій.

Розташування відносно інших об'єктів	Схематичне зображення	Об'ємне зображення	Фотоприклад
ОКРЕМО РОЗТАШОВАНІ ОБ'ЄКТИ			
ВБУДОВАНІ ОБ'ЄКТИ			
ВБУДОВАНО-ПРИБУДОВАНІ ОБ'ЄКТИ			
ПРИБУДОВАНІ ОБ'ЄКТИ			

Мал.1 Приклади розміщення об'єктів громадського харчування

Висновки. З урахуванням цих факторів, у відповідності до запропонованої класифікації контингентів відвідувачів по 1-9 видів діяльності підприємства громадського харчування рекомендується розмішувати:

- у місцях жвавого руху населення, на міських магістралях, при транспортних вузлах наземного транспорту і метро, при установах, виробничих підприємствах і вузів, при великих підземних переходах інтенсивного пішохідного руху і розвинених планувальних схем та ін.;
- при універмагах і великих магазинах, у торговельних і суспільно-культурних центрах, в ринкових комплексах;
- на привокзальних площах і приміщеннях вокзалів;
- в зонах короткочасного відпочинку;
- на автошляхах і автотрасах;
- у мікрорайонних центрах і периферійних зонах міста.

Література

1. Андріанова Г.А. Принципи архітектурно-планувальної організації об'єктів громадського обслуговування в умовах реконструкції житлових кварталів: дис. канд. архітектури: 18.00.02/ Одеська державна академія будівництва та архітектури. – О., 2006.
2. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений / под. Ред. И.Н.Соболева. – М: изд. Литературы по строительству, 1970.
3. Білоконь Ю.М. Управління розвитком територій. Планувальні аспекти / За ред. І.О.Фоміна. - К: Укрархбудінформ
4. Проектирование предприятий общественного питания/Государственный научно-проектный институт учебно-воспитательных, торгово-бытовых и досуговых зданий. - М.: Стройиздат, 1992.: ил. - (Справ. пособие к СНиП).

Аннотация

В статье освещены особенности размещения предприятий общественного питания в общегородской системе обслуживания, имеющих значительное влияние на формирование общегородской системы общественного питания.

Ключевые слова: предприятия общественного питания, классификация, общегородская система общественного питания.

Annotation

The article highlights the features of accommodation catering to the municipal service system, having a significant impact on the formation of a citywide system of public catering.

Keywords: catering, classification, citywide system of public catering.